

Z wieści lasu

Krzysztof Schwartz
NADLEŚNICZY
NADLEŚNICTWA
JAROCIN

Szanowni Czytelnicy!

Mamy już prawie połowę wakacji. Mamy też przepiękną pogodę dla plażowiczów. Pogoda taka jednak nie wszystkich cieszy, ale już taka jest natura tego zjawiska, że jedni się cieszą, a drudzy chodzą niezadowoleni.

Głównym problemem jest oczywiście susza i zagrożenie pożarowe. Ze względów ochronnych nadleśniczy musi się okresowo uciekać do „zamykania” lasu dla publiczności.

Proszę o zrozumienie i dziękuję za tak liczne dowody obywatelskiej troski o bezpieczeństwo naszych zielonych płuc. Proszę jednocześnie o odwagę cywilną i upominanie wszystkich tych, którzy niefrasobliwie palą papierosy i przez okno samochodu lub pociągu wyrzucają tłący się niedopałek. Od „peta” właśnie powstaje najwięcej pożarów.

Współpraca z Komendami Policji w Jarocinie i Środzie podnosi wiedzę i umiejętności obu stron, a wspólne patrole są bardzo efektywne. Jeśli patrol taki śledzi również dziennikarz, to efekt jest mурowany. Z zamieszczonego tekstu wynika, że skracanie sobie drogi przez las ze względu na promie też obarczone jest ryzykiem. Większość drzew, których liście skonsumowały kuprowki i brudnice właśnie odżyło. Nieliczne, które zamarły nie mogą być samowolnie wycinane. Trzeba zgłosić się do właściwego urzędu gminy i uzyskać stosowne zezwolenie.

Zapraszamy do Gołuchowa. Ośrodek Kultury Leśnej organizuje wiele nowych wystaw, a wystawy stałe też są znakomite. Otoczenie parkowe i restauracja pozwalają bardzo dobrze spędzić czas bez specjalnego, wcześniejszego planowania. Ofertę można sprawdzić na stronie internetowej: www.okl.sisco.pl

Życzę udanego wypoczynku wakacyjnego.

W okresie braku opadów i narastającej suszy katastrofalnie wzrosło zagrożenie pożarowe w kraju, a w szczególności na terenach leśnych. Tylko od 1 do 10 lipca br. na obszarze Lasów Państwowych w Polsce miało miejsce 1460 pożarów, w tym 550 w ciągu ostatnich 3 dni.

W tym czasie na terenie Nadleśnictwa Jarocin powstało 10 pożarów, w wyniku których spaleni uległo ponad 2 ha lasu. Dla porównania w 2005 r. w Polsce odnotowano 67 022 pożarów spowodowanych wypalaniem traw i 12 500 pożarów lasu, które zniszczyły odpowiednio 45 739 ha gruntów i 5 724 ha lasu (dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych). Skala problemu ochrony przeciwpożarowej jest więc bardzo poważna.

Zakaz wstępu do lasu wprowadza się przy 3. stopniu zagrożenia, jeżeli przez 5 kolejnych dni wilgotność ściółki jest niższa

od 10 %. Takie warunki powstały 10 lipca 2006 roku na terenie Nadleśnictwa Jarocin. Wprowadzenie zakazu wstępu na tereny leśne konieczne było ze względu na wielkie zagrożenie powstaniem kolejnych pożarów i związane z tym straty dla lasów,

ale również ze względów na bezpieczeństwo ludzi tam przebywających (zbieracze jagód, spacerowiczów itp.), bowiem przy jakimkolwiek pożarze istnieje zagrożenie zdrowia lub życia. Ucieczka przed pożarem całkowitym w koronach drzew jest praktycznie niemożliwa ze względu na temperaturę i szybkość przenoszenia się, a przebywanie choćby w rejonie zadymionym może grozić utratą przytomności. 12 lipca w Polsce zamkniętych było 118 nadleśnictw, liczba ta się zmienia.

Czasowy zakaz wstępu do lasu odwołany jest po obfitych opadach deszczu, zmniejszeniu się zagrożenia pożarowego i podawany do publicznej wiadomości. Lasy państwowe jako nasze wspólne dobro narodowe są ogólnie dostępne dla ludności z wyjątkiem wyznaczonych obszarów ochrony np. ptaków, ssaków, wód, roślin.

Powoli człowiek uczy się żyć w zgodzie z przyrodą, jednak wciąż pozostaje głównym dla niej zagrożeniem. Jednym z poważniejszych zagrożeń są pożary, szczególnie niebezpieczne w okresach suszy.

Polscy leśnicy stworzyli system ochrony przeciwpożarowej lasów. Jest to sieć dostrzegalni, wież obserwacyjnych z kamerami (610 szt.), samolotów gaśniczych będących w pogotowiu do prowadzenia akcji gaśniczych (46 szt.), lotów obserwacyjnych czy dyżurujących podczas zagrożenia leśników. Teren nadleśnictwa Jarocin patrolowany jest z samolotów patrolowych, z wieży obserwacyjnej z kamerą TV w Żerkowie oraz z dostrzegalni (wieży w leśnictwie Małoszki, tzw. Wzgórze „Konwaliowe”). Każde nadleśnictwo posiada plan alarmowy na wypadek pożaru. Plan taki zawiera niezbędne dane o łączności i sposobie prowadzenia działań ratowniczych.

Opracował Z. KAMIŃSKI

Wytłumaczmy sobie niektóre pojęcia ochrony przeciwpożarowej:

Pożar lasu - jest to niekontrolowany proces spalania w środowisku leśnym, powodujący straty ekologiczne i materialne.

Rodzaje pożarów lasu:

a) podpowierzchniowe - na torfowiskach i murszach, cechą charakterystyczną jest bezpłomieniowe spalanie i b. wysoka temperatura nawet do 10 tys. °C, powolne tempo rozprzestrzeniania się, długotrwałe i trudne do ugaszenia, zależne od grubości pokładu. Pożar niszczy całkowicie las i życie biologiczne na wiele lat,

b) pokrywy gleby - powstają na dnie lasu, a w wyniku ich rozprzestrzeniania się spaleni ulegają: ściółka, mech, trawy, krzewy, kora i płytko znajdujące się korzenie. Odznacza się dużą prędkością rozprzestrzeniania (kilka do kilkunastu metrów na minutę) oraz temperaturą do 900 °C,

c) całkowite - obejmują swoim zasięgiem cały przekrój pionowy lasu, a ich cechą charakterystyczną jest palenie się strzał i koron drzew. Ogień w koronach drzew sięga do 20-30 m ponad wierzchołki drzew i rozprzestrzenia się z prędkością do kilku kilometrów na godzinę, a temperatura dochodzi do 1200 °C,

d) pojedynczych drzew - powstają w wyniku podpalenia bądź uderzenia pioruna i mogą przerodzić się w pożar pokrywy gleby.

Kategoria zagrożenia pożarowego - obejmuje lasy o podobnym poziomie palności, ustala się je na podstawie między innymi warunków klimatycznych, biologicznych, sieci dróg raz na 10 lat. Rozróżniamy 3 kategorie zagrożenia: I - duże (zaliczone tu jest Nadleśnictwo Jarocin) II - średnie, III - małe.

Stopień zagrożenia pożarowego lasów - oznacza się na podstawie wilgotności ściółki, wilgotności względnej powietrza oraz dobowej ilości opadów. Pomiary dokonywane są codziennie o godz. 9.00 i 13.00 w punktach progностycznych. Wyróżniamy 4 stopnie zagrożenia pożarowego: 0 - brak, 1 - małe, 2 - średnie, 3 - duże.

ZAUWAŻYŁEŚ POŻAR ALARMUJ!

Straż Pożarna tel. 998 lub 112
Powiadom pierwszą napotkaną osobę

PAMIĘTAJ

Niestety, większość pożarów to „dzieło” człowieka, czy to nieostrożność, czy głupota, czy w końcu świadome podpalenie. Sami leśnicy i strażacy nie powstrzymają tego zjawiska, dlatego apelujemy do wszystkich o napiętnowanie osób nieostrożnych, podpalaczy i ich czynów. Ogień, to najgroźniejszy wróg lasu. Pamiętaj o podstawowych zasadach bezpieczeństwa pożarowego.

W lasach i na terenach leśnych oraz w odległości do 100 m od granicy lasu zabronione jest:

- rozniecanie ognia poza miejscami wyznaczonymi do tego celu,
- palenie tytoniu, z wyjątkiem utwardzonych dróg i miejsc wyznaczonych do pobytu ludzi,
- spalanie pozostałości roślinnych,
- wyrzucanie przez okna pojazdów niedopałków, zapalek i innych palących lub tłących się przedmiotów czy śmieci.

Prosimy o uszanowanie znaków zakazu wstępu do lasu wprowadzonego z uwagi na duże zagrożenie pożarowe oraz wjazd do lasu wyłącznie do wyznaczonych miejsc postoju,

Każda droga leśna nieoznakowana wstępem do lasu jest zamknięta.

Za nieprzestrzeganie zakazu wstępu do lasu grozi mandat w wysokości 500 zł